

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 47.

V Ljubljani, v ponedeljek 27. februarja 1888.

Letnik XVI.

Verska šola podlaga védi in državi.

Sleheri dan se sliši in bere, kako židovsko-liberalni listi upijejo zoper versko šolo. Nebo in zemlja takorekoč na pomoč kličejo, da bi ovrgli Liechtensteinov predlog. Ti kričaji že vedó, zakaj tako delajo, kajti njim ni toliko mar za pravi blagor ljudstva, kakor za njih lastne koristi. Poslušujejo se vseh le mogočih sredstev, da bi ogrdili versko šolo ter ji popolno tla izpodnesli. Dolžijo jo kot sovražnico omiki in napredku; kriče, da je nevarna šola sploh in nevarna celó državi. In da bi svojemu hujskanju tem večjo moč pridobili, iščejo si privržencev po vseh kotih, slepe ljudstvo ter marsikoga, ki sicer ni slabega srca, dobé v svojo pest. O, da bi pač izpregledali, kam jih židovski modrijani vlečejo!

Verska šola nevarna omiki, šoli in državi! O blažena modrost! Kdo pa je prinesel pravo oliko med svet? Kdo je obnovil obličje cele Evrope in družih delov sveta? Ne paganstvo in ne muhamedanstvo in ne židovstvo, marveč krščanstvo, sv. vera. Na čegavi podlagi se je osnovalo in ustanovilo toliko učilnic, toliko samostanskih notranjih in vnanjih šol, toliko višjih šol ter vseučilišč po Laškem, Francoskem, Nemškem, Avstrijskem, Španjskem in drugod? Ali ne na verskih tleh, na podlagi krščansko-katoliške vere? Beri zgodovino srednjega veka pazno in nepristransko in reči boš moral: Vse to je sad krščanstva. Kdo se je najbolj trudil za véde in umetnije, kdo jih najbolj branil zoper divje, krute narode, ki so pustošili in ugonobljali vse, kamor so pridli? Ne pagan, ne žid, ne muhamedan, ampak sv. cerkev s svojimi verskimi šolami. V verskih šolah se je gojila in širila véda in omika med razne narode ter ob enem razganjala temo nevednosti in surovosti. In ti brezverski nasprotniki si še drznejo verski šoli očitati nazadnjaštvo? Naj taki vrtoglavec le nekoliko pogledajo v bogate knjižnice od Vatikanske v Rimu začeni,

doli do zadnje v kakem semenišči ali samostanu in videli bodo, da verska šola ni bila sovražnica napredku, marveč temelj, na katerega se vse vednosti sedanjega časa opirajo in delujejo, brez katerega bi o sedanji védi in omiki najbrže ne mogli dosti govoriti.

Res je humanizem srednjega veka na paganski podlagi, na katerega se liberalno-židovski učeni listi radi sklicujejo, veliko storil, a ta ima vendar-le svoj začetek v verskih šolah tedanjega časa, v verskem krščanskem humanizmu, od katerega se je odcepil in odpadel. Paganski, še bolj liberalni humanizem je zapustil versko stališče, pa postal zato pravi védi celó nevaren in škodljiv, kajti zagazil je v brezverska načela državi in cerkvi nevarna ter tako pokazal nehote celó potrebo verske šole. Ne bom omenjal brezverskih modrijanov, učencov in brezverskih šol, ki niso bili zadnji vzrok francoske revolucije in toliko družih velikih homatij in žalostnih prikazni. Tudi ne bom našteval velikih učenjakov, ki so se izurili v verski šoli, navedem le, da verska šola tudi sedanji čas, dasiravno so ji roke takorekoč zvezane, dela za védo in omiko. Sv. Oče Leon XIII. so nam za to zadostno poročstvo. Sami kar gorijo za pravo védo in umetnijo, katero istotako vsem šolam povdarjajo ter so v to priporočili modroslovje učenjaka sv. Tomaža Akvinskega. Pa čemu bi dalje zavračeval krivične napade na versko šolo, saj hudoobni zagrizeni nasprotniki, enako znorelemu, poslušati nočejo, slehernemu pa, ki stvar sodi brez strasti in nepristransko, je kmalu jasno, da verska šola je poglavitna gojiteljica prave véde in omike.

Židovsko-liberalni zagrizenci upijejo, da je verska šola celó državi nevarna. O zlobnost, da si večje skoraj misliti ne moremo! Sleheri dan skoraj nam spričuje, od kod državi največi nevarnosti preté, pa si še drznejo kaj tacega ziniti! Zgodovina kaže, da veren podložnik, veren kristijan, je bil tudi vselej najbolj zvest državlján. Sv. Oče Leon XIII. so sami s svojimi okrožnicami ter pismi do posameznih vladarjev in celih držav zadostna priča, kaj

cerkev in vera namerava, namreč: Srečo, mir in blagostanje posameznih rodov in celih držav. Pa saj brezverskim nasprotnikom ter židovsko-liberalnim privržencem Liechtensteinov predlog posebno zato velik strah dela, ker jim z versko šolo velika izguba preti. Ljudje te vrste iz gole dobičkarije želé šolo kolikor mogoče odtujiti veri, da bi jo potem sami laglje po svojem preustrojevali ter v svoje koristi uporabljali. Ravno od tod pa, lahko rečemo, v resnici preti nevarnost tudi državi, celi naši ljubi Avstriji. Čem bolj se šola odtuji sv. veri ter cerkvi, tem bolj se goji po državi protiaavstrijski duh, ki Avstriji gotovo ni v prid, marveč v veliko škodo.

Razni katoliški narodi avstrijski se tem trdneje v slogi in edinosti oklepajo svojega vladarja, čem trdneje se držijo od Boga razodete vere in stolice rimske. Zgodovina avstrijska nam to dovelj potrjuje. Torej smemo trditi, da je verska šola močno velika podpora državi, brezverska pa ena največih nevarnosti Avstriji. V brezverski šoli bo imel svoj dobiček žid s svojo kupčijo, protiaavstrijec pa s svojimi protiaavstrijskimi nameni, škodo veliko bi imela le država in cerkev.

Torej ne le katoličan, marveč vsak zvest Avstrijan mora biti zoper brezversko šolo ter glasovati za Liechtensteinov predlog. Na to vedno bolj delajo narodi češki, poljski in slovenski ter zavedni katoličanje. Ali ni sedaj pač tudi umestno, da tudi kranjsko verno katoliško in vzgledno učiteljstvo že kot katoliško in avstrijsko, pa tudi nasproti židovsko-liberalnim učiteljem in profesorjem po svetu, kateri jih celó brez njih vednosti v svoje namene zlorabijo, možato za predlog Liechtensteinov glasuje ter peticijo za versko šolo podpiše? Svetu je treba pokazati, da nismo veterinjaki, da katoliška stvar je trdna na trdni skali, ki se ne dá podreti. Možato torej in brez strahu se pokažimo, da smo katoličanje, da smo Avstrijani, da smo v svojem mišljenju in dejanju v istini za vero, dom in cesarja.

—k—

LISTEK.

„Jezičnik“ v slovenskem slovstvu ob njegovi petindvajsetletnici.

(Predaval v Katoliški družbi A. Kalan.)

Posloj se obširno stesal
V njem kipe naših mož izklesal,
S cvetovi njih vrlin
Oktil jim spomin.

Da rod spozna očete
Gojitelje prosvete.

Ant. Funtek.

Največ sveta otrokom sliši Slave, poje pesnik v „Krstu pri Savici“. Kako se širi Slovenu pri teh besedah srce, a kako se krči Slovincu, ako premišljuje in skuša, da med Sloveni ga imajo dandanes skoro najmanj Slovenci, neznatna veja mogočne in košate lipe slovenske. Nekdaj seveda ni bilo tako: čez sever in jug, čez vzhod in zahod sedanjih deželá slovenskih prebivali so naši pradedje; po sedanjem nemškem, ogerskem in laškem ozemlju se je nekda mnogokod glasila slovenska pesem:

A zdaj zatrt je tód naš glas,
In tuji krog zvené glasovi,
Tuj trg in grad, tuj ves je Kras,
Oh naši so sami — grobovi!

Neznatnih Slovencev so se uradno le redko spominjali do našega stoletja; bili so le Korošci, Štajerci, Kranjci, Primorci itd. razkosani in razdeljeni, da bi se bili skoro bratje med seboj pozabili in odtujili. — Obkoljeni od tujih, silnejših narodov, dobivali so Slovenci nauk in omiko le s tuje mize in v tuji posodi, zato se nam ni kar nič čuditi, da ni moglo vsveteti slovstvo slovensko vsopredno s slovstvi drugih narodov. Kako da se je Slovincem godilo in kako se jim godi še danes, menda še nikdo ni povedal jasneje, nego naš Vodnik v basni „Nemški in kranjski konj“, katero vam zato tu omenim:

Nemški konj slovenjmu reče:
Brate, kaj medliš na cest' ?
Ti li noga, glava neče,
Al se ti ne ljubi jest' ?

Mene v dobri vrsti majo,
Men se trikrat ovs ponud'
Čiste noge mi igrajo
Vrat pa nosim kot labud.

Kranjska para milo pravi:
Tud' bi lahko jaz bil tak;
Al' tepejo me po glavi,
Lačen moram stati v mlak'.

„Ova piesma je jedna od ostrjih — piše J. Macun v „Pregledu slovenske literature“ str. 28 — o staroj navadi, da se Slavenom uvijek baca v oči, kako so zaostali za Niemci.“ „Sedaj — pravi „Jezičnik“ leto 65 — se je Slovincem mnogo spre-

nilo in zboljšalo ... toda če tudi slovenski konj ni več kranjska para, če tudi mu zdaj ni več treba lačnemu stati v mlaki, dasiravno ga več ne tepejo po glavi, vendar — kdaj, kdaj bo še tak, kakoršen je nemški? Če tudi ga imajo v dobri vrsti, ali — trikrat na dan ovs še nima na ponudbo in dasi mu igrajo čiste noge, vendar — kdaj pač ponese vrat ko labud?“ — In danes, dobrih dvajset let pozneje bi smeli še vedno mirne vesti podpisati zadnje „Jezičnikove“ besede.

Da so nas vsaj priznali za Slovence, da so o nas jeli govoriti, sploh da se je vzbudil narod slovenski, zasluga je vnetih, nesebičnih rodoljubov, največ duhovnikov. „V narodih slavjanskih — piše biskup Strossmayer pokojnemu Einspielerju — so večidel duhovniki posebni ljubitelji, branitelji in utrjevalci narodnih pravic, svetinj in napredka. To je pa tudi čisto naravno, ker ima v tem oziru vsakemu svečeniku blesteti pred očmi vzgled večnega Svečenika našega, ki umirajoč na lesu križa za ves svet, ravno tisti čas ni pozabil na lastni, če tudi neskončno nehvaležni narod svoj . . . Človeka - duhovnika razen natornih vezi veže z njegovim narodom tudi nadnatorna vez, ki ga druží z vzvišenim poklicem; zato je duhovnu dolžnost, da ob enem s sv. vero brani in goji tudi druge pravice in pred-

Iz državnega zbora,

Z Dunaja, 26. februarja.

Podpora Goricanom.

Med vladnimi predlogi, ki so bili včeraj izročeni državnemu zboru, je tudi predlog, po katerem naj se prebivalcem na Goriskem in v Gradiški dovolj državna podpora 50.000 gld. Vsled trtne bolezni, imenovane „pelagra“, so vinski pridelki čisto pod nič, in ker so imeli tam tudi sicer sploh slabe letine, trpe ljudje veliko pomanjkanje. Po omenjenem predlogu naj bi se 30.000 gld. razdelilo ljudem v podporo, 20.000 gld. pa naj bi se obrnilo v to, da se v okoliščini pride imenovani trtni bolezni. Grof Coronini je priporočal, naj se ta predlog nemudoma izroči budgetnemu odseku v poročanje, in načelnik dotičnega odseka, grof Clam, je obljubil, da hoče reči v odseku kakor hitro mogoče rešiti.

Izmed drugih predlogov le še omenjam dopisa kupčijskega ministerstva, ki zboru naznanja, naj se med dohodke v državni proračun postavi znesek 350.000 gld. kot državni delež od dohodkov severne železnice.

Akademična društva.

Že v predzadnji seji in včeraj zopet je bilo izročenih nekaj peticij čeških in nemških vseučilišnikov iz Prage, Dunaja in Gradca za odklonitev novega Gautschevega zakona gledé akademičnih društev. Prve je izročil mladočeški poslanec dr. Herold, ki je predlagal, naj se pridenejo stenografičnemu zapisniku. Toda ta predlog ostal je v manjšini. Peticije nemških vseučilišnikov izročil je včeraj poslanec Schönerer, ki je tudi zahteval, naj se ponatisnejo v stenografičnem poročilu; ali tudi ta predlog je bil zavrnjen, kar je Schönererja pripravilo k opazkam: to je lepo!

Zdravstveni zakon.

Pred prestopom na dnevni red odgovarjal je minister Taaffe na Plenerjevo interpelacijo zastran zdravstvenega zakona, kakor je bil sprejet v češkem deželni zboru. Minister je rekel, da se zakon ozira na potrebo prebivalstva, ki tirja, da zdravniki umé in govoré njegov jezik. Kar velja za nemške zdravnike, velja tudi za češke, oboji morajo znati oba jezika, ako služijo v okrajih z nemškimi in češkimi prebivalci. Konečno je minister naznanil, da so cesar zdravstveni zakon češki z odlokom z dné 23. t. m. že potrdili. Plenerju ta odgovor ni bil po volji; predlagal je torej, naj se o njem prične razgovor. Toda zbornica druzega časa ni hotela tratiti s praznimi čenčami, ker je s 120 glasovi proti 87 zavrgla Plenerjev predlog.

Volitve.

Na dnevnem redu bilo je najprej več volitev, ki so bile pa vse potrjene. Pri volitvi dalmatinskega poslanca Bulića je poslanec Vošnjak z ozirom na resolucijo, sprejeto pri volitvi Klaičevi, vladi priporočal, cesarskemu namestništvu v Gradci in okrajnemu glavarstvu v Celji povedati, da je prepis volilnih imenikov dopuščen. Pri volitvi češkega poslanca Stejskala se je pa mladočeški poslanec

Engel hudoval nad pritiskom staročeških agitatorjev za poslanca Stejskala in nad legitimacijskim odsekom, ki se na neki brezimni protest ni hotel ozirati. Še časnikarska vredništva brezimnih dopisov ne sprejemajo, državni zbor pa naj jim pripisuje toliko važnost, da bi vplivali na veljavnost ali neveljavnost kake volitve?! Kam bi po takem ravnanju prišli!

Zemljiški davek.

Že 29. oktobra 1886 je vlada zbornici predložila predlog gledé konečne vravnave zemljiškega davka po izidu reklamacij. Ne vem pravega vzroka, da ta predlog toliko časa ni prišel na dnevni red; vladi se ž njim ni posebno mudilo, ker bodo uradnice imele novega dela, in predsednik se menda ravno iz ozirnosti na vlado ž njim tudi ni podvizal. Poslanec Tomaščuk je včeraj hudo grajal to ravnanje in po pravici omenjal, da imajo posestniki, ki so preveč zemljiškega davka plačali, pravico do povrnitve in da nikakor ne gré teh višjih zneskov obračati v doplačilo za nje, ki so plačali premalo.

Poslanec Tausche je opozarjal, da je bila vravnava zemljiškega davka na Nemškem dovršena v treh letih; pri nas traja 20 let in stane že 25 milijonov gld.; ako se je pa potrosilo že toliko, naj se žrtvuje še 1 milijon gld. v ta namen, da se vravnajo že vplačani davki. Ne bi bilo pa prav, od njih, ki so premalo plačali, tirjati doplačila, marveč naj se ti zastanki izbrišejo. Pač pa naj se njim, ki so preč plačali, to vštete k dobremu pripiše.

Neusser je govoril v enakem smislu. Fürnkranz je tožil o previsoki ocenitvi, Hevera pa je priporočal, naj se pri tej priliki vravnava tudi kataster, da bodo razne parcele pripisane njemu, čigar so. Konečno je bil predlog v pretresanje izročen davkarskemu odseku.

Za tem so Trojan, Stöhr in Stejskal vtemeljevali predlog, ki vladi priporoča polajšave zastran državnega posojila, ki se je bilo dovolilo leta 1872 od povodnji poškodovanim občinam na Češkem. Predlog se je potem izročil budgetnemu odseku.

Jezuitje na Koroškem.

Pred sklepom se je izročil je koroški poslanec Hock interpelacijo do naučnega ministra, v kateri omenja, da je celovski škof za profesorje na tamošnjem bogoslovju nastavljal jezuite, ter vpraša: 1. So bili ti profesorji naznanjeni visoki vladi? 2. Je-li imel gospod minister kake pomisleke zoper to nastavo? 3. Se je li ta nastava vršila po § 8. ukaza z dné 29. marca 1858? Ministru menda pač ne bo težko odgovoriti na to interpelacijo, ker je iz nekega nedavno v nekem celovškem listu objavljenega pojasnila razvidno, da so se dotične razprave med škofijstvom in vlado vršile že pod škofom Funderjem.

Prihodnja seja bo v torek 28. t. m.

Pernerstorfer napaden.

Včeraj je prišel neki človek dvakrat iskat poslanca Pernerstorferja v njegovo stanovanje v Oberdöblingu, češ, da ima pri njem kot vredniku lista „Die deutschen Worte“ neki spis, ki ga želi nazaj dobiti. Obkrat je našel samo ženo njegovo; ko pa

zvečer ob 3/4 8. uro zopet pride, pripelja seboj še nekega tovariša. Pernerstorfer ju sprejme v prvi sobi, kjer se mu moža predstavi kot Mayer in Wagner. Prvi pozdrav je bil, da s svojima palicama mahmeta po Pernerstorferju, ki ju je začel biti s svojimi pestmi in kateremu je tudi žena prihitela na pomoč. Enemu je strgal klobuk z glave, enega pa je vrgel ob tla, kjer je z nogami mlatil okoli sebe, kolikor je mogel. Prvi jo je med tem popihal iz hiše in tudi drugi jo je pobrisal za njim, ko sta s Pernerstorferjem prišla blizu vrat, katere je bila žena njegova odprla. Klobuk in palici so ostali pri Pernerstorferju, ki sodi, da je bil napaden zaradi svojega obnašanja v državnem zboru. Ako se bo policiji posrečilo prijeti napadnika, videlo se bo, zakaj sta to storila, dotlej pa je vsako ugibanje odveč.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. februarja.

Notranje dežele.

„Neue Tiroler Stimmen“ pišejo v zadevi verske šole: Kakor se zagotavlja z verjetne strani, spisali so prevzvišeni cislitvanski škofje spomenico o verski šoli ter jo izročili na merodajnem mestu, ali pa bodo to storili v kratkem.“ Kolikor nam znano, se je to že zgodilo.

Ministerstvo notranjih zadev se nujno posvetuje o postavi gledé zavarovanja bolnih in ponesrečenih delavcev. Namerava se zakon gledé bolnih delavcev prej predložiti državnemu zboru nego oni o ponesrečenih delavcih, ker se bo pri slednjem bojevati z veliko večjimi težavami od prvega, kakor se je to zgodilo tudi na Nemškem. Ministerstvo upa, da bo prva postava lahko postala pravomočna že s začetkom prihodnjega leta, druga pa še le s 1. januarjem 1889.

Hrvatski sabor sešel se bo sredi meseca aprila. Potrebne dopolnilne volitve vršile se bodo tekom prihodnjega meseca.

Neodvisna stranka ogerskega državnega zbora sklenila je izdajati svoje lastno glasilo ter ustanoviti tiskarno na delničarski podlagi.

Pogreb ranjcega župnika Hurbana v Huboki je bil veličasten. Mnogi govorniki so na gomili proslavljali ranjcega kot očeta slovaškega naroda. Vzlic političnemu obsegu teh govorov vršila se je slavnost mirno in brez izgredov.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. sprejel je dne 25. t. m. maročansko poslaništvo v dvorani, v koji so bila razpostavljena darila sultanova. Maročanski minister zunanjih zadev je prečital arabsko adreso, koja je potem prevel v laščino prefekt krščanskega misijona v Maroku, o. Leršundi, ter je konečno izročil sultanovo pismo. Papež se je spominjal v svojem zahvalnem odgovoru, da so bili poglavarji krščanske cerkve vedno v prijaznih odnosajih z maročanskimi vladarji, in to posebno za dóbe Gregorja VII. — Dne 20. t. m. praznoval je sv. Oče na tistem obletnico svoje izvolitve papežem. „Moniteur de Rome“ objavlja tem povodom navdušen članek, v kojem naglašá, da sijajni vspehi zlatomašništva nimajo svojega izvora edino le v ideji papeštva samega, marveč posebno še v modrosti, miroljubnem duhu, zatajevanji samega sebe in apostolskih čednostih Leona XIII. Slavna zmaga papeževa, ki se je po-

nosti svojega naroda, katere pravice in prednosti naj sv. vera utrjuje, povzdiguje, posvečuje in neumrljivim namenom sedanjega in prihodnjega sveta približuje. Pravi svečenik bo vedno tako branil in gojil narodove pravice, da nikdar in nikoli ne oslabi one svete, neumrljive jedinosti, ki vré iz srca božjega in katero je poklonil človeškemu rodu Bog sam, da so namreč vsi narodi bratje, da postanejo v sveti edinosti ena družina, v kateri udje drug drugemu storé vse, kar imajo radi, da jim storé tudi drugi.“

Ako so bili v Slovanih sploh duhovniki posebno vneti rodoljubi, velja to osobito o Slovencih. Duhovnik, cerkev je vzbudila, ohranila slovenski rod. Zato piše Slomšek leta 1862: „Bila je sveta cerkev do sedaj edina varhinja, dojnica in mati naše narodnosti in jezika našega; le ona je začela izobrazevati narode slovanske, v nemati jim luč izveličanske omike; le ona je nam ohranila in zabranila iskrico slovenščine mile, da je nemili sovražniki zadušili niso. Hvaležni torej ostanimo sini toliki materi, sveti cerkvi, hoče nam tudi ona ostati mati. Vsaka nevera bila bi nam tudi v omiki narodni le pisana mamica-mačuha.“

Ako pa omenjam, da so večinoma duhovniki ohranili Slovence domači jezik, nečem s tem žaliti drugih stanov, ampak povem samo zgodovinsko res-

nico. Kdor pozná državne razmere prejšnjih stoletij, komur so znane šole prejšnjih časov, uvidel bo, da je bilo skoro edino duhovnikom mogoče, delovati za narod, ker le oni so ga poznali, le oni med njim živeli, le duhovniki se ga niso sramovali. Ta zgodovinska resnica sedaj duhovnike le v nemaj, da ostanejo zvesti delovanju svojih prednikov, nikakor pa jih ne napolnuj z ničevim ponosom! Zato se duhovniki veselé, da sedaj tudi drugi rodoljubi dišejo prosteje, da tudi delujejo za prosveto in omiko narodovo; le to želé in tirjajo, da vsi delujejo v pravi blagor vernih Slovencev, ker „vsaka nevera bila bi nam tudi v omiki narodni le pisana mamica-mačuha.“ Torej: kdor zná bolje, široko mu polje!

Rodoljubi so torej mnogo delovali v slovstvu slovenskem po časopisih, knjižicah in knjigah — a vse bilo je razmetano, raztreseno in večini skrito in nepristopno. Le tako je bilo mogoče, da je nekaj v deželni dvorani rekel preširni A. Grün, da vse slovstvo slovensko lahko nese v robcu pod pazduho. Sedaj več to ni mogoče. Vstal je zagovornik slovenski, nastopil „Jezičnik“, ki v debeli nad tisoč strani obsegajoči knjigi le kratko in v glavnih, značilnih potezah riše zgodovino slovenskega slovstva od prvih njenih početkov pa do današnjega stoletja. Kakor kaže v uvodu pesnik o svojih pesmih, katere

je raztresene po časopisih zbral in izdal v knjigi, tako sme reči tudi „Jezičnik“:

Naród, le malo komu znan,
Leži po svetu razmetan;
Da kíp njegov bi vam podal
Raztresene sem ude zbral,
Ne vseh ... a kdor pregleda te:
Spozna mu glavo in srce!

Leta 1863, ob tisočletnici slovanski, prikazal se je „Jezičnik“ prvič med Slovence ter nekaj let kazal razvoj slovenskega jezika, opozarjal Slovence na staroslovenščino in sedaj nam leto za letom podaja bogate zakladnice iz slovstva slovenskega. Uprav letos je petindvajset let, odkar poučuje „Jezičnik“ Slovence. „Koliko se je v teh letih pisalo in pozabilo — piše „Dom in Svet“ — koliko književnih podjetij propalo, koliko bojev se je bilo s črnolom in brez črnila: le „Jezičnik“ je stal v teh bojih trdno ko hrast in še krepak učakal petindvajsetletnico. Gospod pisatelj, ki v petindvajsetih letih trudapolnega in požrtovalnega dela ni žel vedno zaslužene hvale, pač zasluži, da mu narod slovenski po besedah uvodne pesmi „s čestjo in slavo — ovenča glavo!“

Jasno je, da je „Jezičnik“ velikega pomena v slovstvu slovenskem, da je nekak zaklad, iz katerega bodo vedno jemali naši slovstveni zgodovinarji pristno,

kazala pri tej slovesnosti, ob enem je zmaga mirovne politike Leona XIII., ki je politika poravnanja in sprave. — Mala republika Liberia, neodvisna država ob afriškem nabrežju, ki so ustanovili ameriški sužnji-zamorci, obrnila se je do sv. Stola s prošnjo, naj jej pošlje nove katoliške misijonarje, ki bi skrbeli za povzdigo javnega pouka in sploh človekoljubnih zavodov. Prebivalci so večinoma, da skoraj izključivo protestantje, in vendar upajo dobiti za svoj duševni napredek prave pomoči le od poveljarja katoliške cerkve. No, in ti „probujeni“ Avstrijan in sovražnik verske šole, kaj pa porečeš k temu? — Vsak teden objavlja „Uradni list kraljevine Italije“ imena onih županov, ki so bili odstavljeni zaradi tega, ker so podpisali prošnjo do zbornice, naj posreduje za spravo med papeštvom in državo. Čudno, da do danes ni še zadela ta osoda župana mesta Carpineto, ki se je poklonil na čelu 700 prebivalcev papeževega rojstnega kraja svetemu Očetu-zlatomašniku. Toda kdor pozna Crispia, ta verjame vestem, da bo napominani župan poklican pred državni svet in da se bo tam vršila obravnava zoper njega zaradi veleizdaje. Le takó še nekaj časa, velemogočni Crispi, in kmalu boš general brez vojaka, brez vsacega vojaka!

„Observateur Français“ objavlja dopis iz Rima: Vojvoda norfolški postal je že nekaj uradni zastopnik *angleškega* kabineta pri sv. Stolu. Nepretrgano nadaljuje politična pogajanja s kardinalom državnim tajnikom Rampollo gledé Irske, in ker se je Vatikan uljudno pa odločno izjavil, da ne bo posredoval zoper nacionalistiško stranko, prosil je novih navodil svojo vlado in jih tudi dobil. Ob enem se tudi zatrjuje, da je msgr. Persico že izdelal svoje poročilo o političnih, verskih in socijalnih razmerah Irske in da bo papež imenoval posebno komisijo, koji nalog bo temeljito presoditi to poročilo. Sedaj je poglavitno vprašanje, ali ne bi kazalo pustiti msgr. Persica še dlje časa na njegovem mestu, da pripravi Irce na stalno apostolsko poslanstvo. Ako bodo imele obravnave nadvojvode norfolškega ta izid, potem bodo dobile diplomatske in uradne razmere med Rimom in Londonom stalen značaj. Irce so mnenja, da bo kmalu zmagala njihova stvar, in ako lord Salisbury ne bo imel časa, da se sporazume z Vatikanom, prived bo Gladstone pravice irskega naroda do veljave. „Naša zmaga“, pravijo, „je le še vprašanje časa“. Dostaviti nam je le še, da je „Observateur de Rome“ mnogokrat jako dobro poučen.

Srbski minister notranjih zadev Radosavljevič, izdelal je za skupščino načrt postave v zavarovanje volilne pravice. Pravosodni minister Geršić sklical je komisijo, ki se bo posvetovala o novi postavi glede prostosti in varnosti osebe in premoženja. Postavni načrt glede državne preosnove, koji je izgotovil Ristić, predručila bo vlada bistveno tudi gledé načel ter ga še le potem predložila skupščini. Dne 25. t. m. izročil je ruski veleposlanik pl. Nelidov Turčiji noto, v koji jo opozarja na nepostavni položaj v *Bolgariji*. Isto tako sta se tudi izjavila nasproti Turčiji veleposlanika grof Montebello in pl. Radovic. — Iz Drenopolja poroča se v enomer o živahnem delovanju tamošnjih izseljencev. Ker bodo sedaj kmalu prehodi čez Balkan prosti snega, odposlala je vlada mnogo orožnikov in konjice, da tako pomnoži mejne straže. — Sofijski vladni krogi niso čisto nič vznemirjeni vsled novih ruskih korakov. Renterjevo izvestje pravi, da sta vlada in dežela trdno sklenili ustaviti se vsakemu naporu, ki bi se obračal zoper princa Koburškega, kojega je izvolil narod po svoji lastni volji.

Noben *francoski* list ne veruje, da je zbornično glasovanje povodom tajnih zakladov utrdilo tla ministerstva, ter so vsi edini v tem, da hočejo poslanci podaljšati življenje Tirardovi vladi le toliko

čisto zlato. — Žal, da je „Jezičnik“ tako malo poznat; krivo temu seveda poglavitno je to, da je vse premalo razširjen „Učiteljski Tovariš“, v katerem izhaja „Jezičnik“ in da je gosp. pisatelj „Jezičnikov“ dal vsako leto desetkrat premalo izvodov posebe natisniti.

Profesor g. Josip Marn, pisatelj „Jezičnikov“, se je nedavno spominjal tridesetih let, odkar deluje kot učitelj na ljubljanski gimnaziji, gimnazijski zbor profesorjev je ob tej priliki čestital svojemu starosti; „Jezičnik“ njegov praznuje ravno z letnikom za leto 1887 svojo petindvajsetletnico, zato se mi zdi prilika ta ugodna, upam, da tudi Vam ni neprijetna, da ob petindvajsetletnici „Jezičnikovi“ pojasnim iz „Jezičnika“ njegov namen in pomen ter podam kratek njegov pregled; uvideli bomo, kako je knjiga „Jezičnikova“ važna za razvoj „knjige slovenske“, spoznali bomo, da res „čuda veliko lepega in dobrega en sam mož po volji božji naredi, ki veliko dela, pa malo tožuje, se sam trudi in na druge ljudi ne zanaša“, kakor pravi Slomšek; prepričali se bomo, da bo „Jezičnik“, četudi ne doživi zlate petdesetletnice, zarisan zlatimi črkami v zgodovini slovenskega slovstva.

(Dalje prih.)

časa, da bo sprejet državni proračun. — General Boulanger naznanil je brzojavno vojnemu ministru; da se ne bo vdeležil volitev niti kot kandidat, niti kot volilec. — Vzlic slabemu stanju državnih financ zidajo se v enomer po celi Franciji nove šole z državnimi pripomočki — posvetne šole, kojim namen je zatreti dosedanje verske učne zavode. Kako gospodari sedanje ministerstvo, uči nas naslednji dogodek: Naučni minister je pozval predstojnika v departementu Guise, naj prosi za državno podporo, koja se mu bo dovolila, da bo zidal v svojem kraju nove šole. Boj zoper cerkev, ako pri tem tudi pogine država!

Zmaga *rumunske* vlade pri zadnjih volitvah bila je le navidezna, kajti vzlic njej ne bo se moglo vzdržati sedanje ministerstvo. Najprvo je odstopil minister notranjih zadev, Radu Mahai, kojega ostavko je kralj sprejel. Za gotovo se bodeta tudi odpovedala finančni minister Statescu in minister javnega prometa. Dosedanji načelnik ministerstva zunanjih zadev postal bo finančni minister in bo prišel na njegovo mesto Stourdza ali pa Carp. — V znano zadevo izneverjenja v vojnem ministerstvu zapletenih je tudi več nemških založnikov. Sokriv je poleg polkovnika Maikana tudi brat njegov, general enacega imena. Bivši vojni minister Anghelescu je odložil svoje dostojanstvo kot general, to pa zaradi tega, da bi se mu ne bilo treba zagovarjati pred — vojnim sodiščem.

V *Švici* je razburjenost zaradi *nemških* vohunov velika. V Curihu vršil se je mnogobrojno obiskovan šoh zaradi te zadeve. Sklenila se je nastopna resolucija: 1. Želeti je, da se dopolni kazenski zakon z določbami zoper zlorabo asilnega prava in izživljajoča rovanja policijskih agentov. 2. Zvezni svet naj varuje tako v bodoče kakor do sedaj čast domovine in prostost njenih naprav.

Izvirni dopisi.

Z *Notranjskega*, 25. februarja. Splošno je za nimanje za versko šolo v naši probujeni Notranjski. Kar trumoma prihaja ljudstvo, da bi podpisalo ali pa vsaj dalo podpisati prošnjo za versko šolo. Poznam faro, v kateri se je v kratkih štirih dneh podpisalo nad 500 moških. Pojasnil se jim je samo pomen verske šole in dovolj je bilo. Podpisalo bi se jih gotovo še več, da se niso podpisovalne pole prehitro odposlale na Dunaj, ker je bil prvotno določen obrok samo do 20. t. m.; še-le pozneje se je podaljšal do 15. marca.

Naš kmet živo čuti, da sedanje šole niso najboljše. Vzrok temu so premnogoteri predmeti, s katerimi mučijo otroke po ljudskih šolah. Učé se od vsega nekaj, nobenega se pa temeljito ne naučé. Toda še nekaj drugega je krivo, da se otroci dandanes tako malo naučé. Mislim nesrečno, žalibože po Slovenskem tako silno razširjeno žganjepitje. Žalostna resnica je, da se otroci po krajih, kjer se uživa mnogo žganja, kaj težko in slabo učé. Vsakemu, ki ima količjak opraviti z mladino, je znano, da so otroci žganjepivcev silno slabega uma, ako ne popolnoma bebasti.

Ako hočemo torej, da bi se otroci v šoli kaj naučili, treba je zatreti žganjepitje. Slovenci nekdanjsi bili ravno trde glave. V sedanji žganjarski dōbi pa so bistro glave med Slovenci že redkejše. Odpraviti torej žganje in naši otroci se bodo več naučili. Dokler bode pa slovensko ljudstvo žganje pilo, ne bodo imele šole mnogo vspeha.

Vsacega pravega rodoljuba dolžnost je torej vojskovati se z vsemi mogočimi sredstvi zoper strašnega sovražnika — zoper žganje. Kaj nam pomaga, če se še tako navdušeno borimo za pravice svojega dragega materinega jezika, če pa narod hira na duši in telesu. Kaj koristi bolniku bogastvo? In bolehnemu, umirajočemu narodu ne pomagajo vse pravice, saj se jih ne more posluževati. Zdrav, krepak narod si bode že vedno znal pridobiti potrebnih pravic.

Kdor hoče veljati za narodnjaka, naj v tej zadevi pokaže svojo ljubezen do naroda s tem, da deluje proti žganju, da skuša obvarovati slovensko ljudstvo te kuge. Sovražnik slovenskega naroda je, kdor se ne trudi na vso moč, da bi se žganje med nami zatrla. (Konec prih.)

Z *Spodnjega Dravburga*, meseca febr. (Nove orglje.) 22. m. m. imeli smo prav vesel praznik. Med mogočnim gromenjem topičev blagoslovljale so se naše krasne, nove, iz 12 pevajočih, 2 zveznih in 3 kombinacijskih spremenov sestavljene orglje. Dvanajst lepo oblečenih mladeničev s prehaljami in gorečimi svečami prikoraka pred vel. čast. gosp. proštom, ki je z mnogobrojno asistenco završil sveto opravilo — blagoslovljenje orgelj.

Med pridigo so se milozvočne orglje mnogo-krat oglašale ter kazale, kako nalogo bodo izpolnovala, namreč: V povzdigo časti božje pri svetih obredih, in občanom bodejo pa v veselje in tolažbo v trpljenji. Zbor je pod izvrstnim vodstvom kapelnika gosp. Krsek-a cecilijansko težko mašo prav izborno prednašal. Glasovi pekinj in pevcev bili so čisti, srebrozvoneči in jasni. Velika cerkev bila je kar natlačena in veseli dan ostane nam nepozabljen. Orglje pa, katere nosijo tudi dvoje spominskih napisov so prava krasota naši cerkvi. Kronografični proslavlja sv. Jožefa, kateri je bil 19. marca m. l. novim orgljam za patrona izvoljen. Drugi napis je nemški, koji slōve: „Te orglje so izdelane v l. 1887 v časten spomin petdesetletnega mašništva sv. očeta Leona XIII.“

Obema bratoma Zupan iz Kamnegorice na Gorenjskem pa vsa zahvala za izpeljavo orgelj, pri katerih ni samo vnanja oblika okusna, ampak tudi solidna in pripravno vložena mehanika, kakor tudi glas vpliva nežno in močno po svojem značaju tako, da je mogočnost orgelj občudovanja vredna.

Pomen in korist cepljenja.

(Iz zdravniških krogov.)

Do spoznanja važnosti in vrednosti cepljenja kōz prišli smo po mnogobrojnih iznajdbah in skušnjah. Skušnja, da človek, ki je že osepnice enkrat preстал, ne zboli več na tej bolezni, opozorila nas je na cepljenje. Začeli so cepiti osepniški strup bolnih na zdrave — na ta način cepljeni dobili so tudi osepnice, ki pa so bile vedno slabejše od pravih. Ta način se imenuje *inokulacija*.

Tako se je cepilo kmalu po celi Aziji, prvotni domovini osepnic, in tudi deloma v Evropi. Večkrat se je pri takem cepljenju pripetilo, da je kdo prav nevarno obolel ali celo umrl, in to je bil vzrok, da se je jelo bolj in bolj popuščati. Popolnem obveljavo pa je prišla inokulacija vsled nove iznajdbe priprostega ljudstva na Angleškem in Holandskem. V teh deželah se ljudje veliko z živinorejo bavijo. Znano je, da je tudi med govedjo osepniška bolezen, ki je tudi prenesljiva na človeka, pa nikoli ni nevarna. Večkrat se je zgodilo, da so se pastirji ali dekletke, ki so v vedni dotiki z govejo živino, našli te bolezni — in skušnja je pokazala, da ti ljudje nikdar niso dobili pravih človeških osepnic. To skušnjo ljudstva porabil je Ed. Jenner in vpeljal namesto prejšnje nevarne inokulacije novo metodo.

Pričel je cepiti s kravjim osepniškim strupom (animalna limfa). Ta način imenuje se *vakcinacija*.

Ta nova metoda bila je z navdušenjem takoj sprejeta, a ni se popolnem ohranila. Več se je pričakovalo od nje, kakor je res koristila.

Komaj je preteklo nekaj let, kar se je po tej metodi cepilo, že so zopet začele osepniške epidemije po Evropi razsajati.

Spoznalo se je, da varstvena moč vakcinacije ni za celo življenje, temveč samo začasna, da je treba to moč zopet oživiti, to se pravi po preteku potrebnega časa na novo cepiti. To je *revakcinacija*. S tem zadnjim spoznanjem zadobilo je cepljenje kōz še-le pravi pomen in veljavo.

V Aziji je tedaj nastala inokulacija, v Angleški in Holandski vakcinacija — zasluga Nemčije pa je, da je dovršila te obe iznajdbi z vpeljavo revakcinacije.

V prejšnjih stoletjih so osepnice silne žrtve zahtevale. Med številom vseh umrlih bilo jih je 16% na osepnicah. Ko se je v pričetku tega stoletja pričelo cepiti, izginila je v kratkem ta bolezen. Leta 1810, v vojnih letih 1812 do 1815 se prav nič o osepnicah ni čulo. Že takrat so bili o zmagi vakcinacije tako prepričani, da je Hecker izdal knjigo pod naslovom: „Die Blattern sind ausgerottet.“ Toda prezgodaj je bilo to veselje, prevara tem večja, ko so se osepnice po preteku kakih 10 let z isto silo in nevarnostjo med ljudstvo povrnila, ko prejšnja leta.

Cepljeni in necepljeni zboleli so enako na kozah. Dvomba je nastala o koristi cepljenja ne samo med ljudstvom, ampak tudi med zdravniki. Nekaj zdravnikov pa je ostalo pri tem, da vakcinacija ima varstvo, ker se je videl prejšnja leta vspeh cepljenja. Premišljevali so začeli, kaj bi bil vzrok, da sedaj več ne koristi. Tako so delati začeli poskušnje v zavodih za cepljenje — bilo pa je to delo brezvspešno.

Med tem so prišli do prepričanja, da so se osepnice, ki so se prej bolj pri otrocih nahajale, omejile na odrasle. Nadalje, da bolezen ni bila tako nevarna, ko prej, bodisi gledé okuženja ali umrljivosti. Zmešnjava je pripomogla k temu, da se je reklo: te kože niso prave, ampak nova azijska bolezen — variolois.

Pa tudi to ni dolgo trajalo. Spoznali so, da variolois dobivajo samo cepljeni, a necepljeni še vedno prave osepnice (variola). Ta skušnja jih je poučila, da ni nove bolezni, ampak da ena in ista bolezen različno nastopi pri cepljenih in zopet drugače pri necepljenih. Nadalje so se zvedeli slučajji — sicer zelo redki — da so tudi ljudje, ki so že enkrat kože prestali, zopet zboleli. Vse te skušnje pokazale so minljivost varstvene moči cepljenja in porodile prepričanje, da se mora cepljenje po preteku gotovega časa ponoviti. (Konec prih.)

Dnevne novice.

(Deželni odbor kranjski) vprašal je vsled sklepa deželnega odbora o konvertovanji zemljiško-odveznega dolga nekatere večje banke, pod katerimi pogoji bi prevze konvertovanje. Kakor čujemo, obrnil se bo deželni odbor tudi do večjih lastnikov zemljiško-odveznih obligacij z vprašanjem, ali in koliko bi prevzeli novih 4% deželnih obligacij.

(Za obrtniško šolo v Ljubljani) dovolilo je naučno ministerstvo, da gre gimnazijski suplent gosp. Šubic v tehnologični muzej na Dunaj učiti se; tako bomo dobili med domačimi učitelji gospoda, ki bo sposoben za vodstvo omenjene šole.

(Na čestitko ljubljanske čitalnice) je odgovoril vladika Strossmayer: „Slavnoj čitaonici ljubljanskej izporočujem oviem najtopliju moju hvalu prijateljskoj čestitci, koju mi je prigodom zlatne moje mise priposlali izvoljela. Bog dragi izpunio plemenite želje slavne čitaonice u pogledu moje osebe; a najpače blagoslovio i svakim dobrom u napredio mukotrpní slovenski i hrvatski narod, tu jednakom braću. Priporočujem se i nadalje ljubavi in prijateljskom spominjaju vriedne braće Slovenaca. Sa bratskoj ljubavju udani Strossmayer.

(Doktorjem medicine) je bil v soboto na Dunaji promoviran g. Janko Marolt iz Ljubljane.

(Pisateljskega društva) zabavnemu večeru zadnjo soboto je predsedoval g. A. Trstenjak, spominjal se v daljšem govoru umrlega slovaškega rodoljuba dr. Hurbana in razložil vzroke, da so se Slovaki v slovstvu ločili od Čehov. — Čital je g. Škofic v lepi slovenščini vrlo dobro sestavljen spis „O prosti volji zločincev in razmerah, ki vplivajo ná-njo“. Berilo so navzoči člani enoglasno pohvalili. Prihodnjemu zabavnemu večeru bo predsedoval g. Škofic, čital pa g. Evgen Lah.

(Osepnice.) Dne 25. t. m. so zboleli: 2 moška, 2 otroka. Ozdraveli: 3 moški, 2 ženski, 1 otrok. Umrla 2 otroka. Bolnih 75 oseb.

(Razglas.) Ker se je dogodilo, da se v enem slučaju zadnji odstavek § 4 ukaza c. kr. deželne vlade od 9. decembra 1887 zadevajoč dolžnost, naznanjati žgane opojne pijače in tekočine, ki so posebni deželni nakladi podvržene, ni prav tolmačil, je c. kr. deželna vlada vsem podčinjenim c. kr. okrajnim glavarstvom razposlala sledeči razglas: Vsled posebnega slučaja, v katerem je jedno politično okrajno oblastvo § 4 ukaza deželne vlade z dne 9. decembra 1887, dež. zak. št. 30, tako tolmačilo, da so žgane opojne tekočine, katere so vsled Najvišje potrjenega deželno-zborskega sklepa od 30. novembra 1887, dež. zak. št. 31, podvržene posebni deželni nakladi, le oni obrtniki dolžni naznanjati, kateri na drobno prodajajo žgane opojne tekočine, se c. kr. okrajnemu glavarstvu oglašajo, da se tako tolmačenje ne vjema z namenom in z besedami navedenega ukaza in da je torej očitno napačno. Kajti v prvem odstavku pod točko 1. in 2. navedenega paragrafa je namreč posebej rečeno, da so najprej in zlasti dolžni to naznanjati obrtniki, kateri se pečajo z nadrobno prodajo deželni nakladi podvrženih tekočin, po drugem odstavku imenovanega paragrafa pa ta zglasilna dolžnost veže sploh vsakega, kdor omenjene tekočine za svojo potrebo dobiva po jeden hektoliter ali po več v domači deželi, ali pa če jih v katerikoli si bodi meri prejema iz druge dežele, ali če jih sam izdeluje. Zaradi tega ne more nikakor dvom-

ljivo biti, da je pod navedenimi pogoji dolžnost tudi vsake zasebne stranke, zglasiti v smislu navedenega ukaza žgane opojne tekočine, katere prejme za svojo potrebo, ali pa če jih sama izdelava. Vsled dotične vloge deželnega odbora kranjskega z dne 9. februarja t. l., št. 1048, se to c. kr. okrajnemu glavarstvu naznanja v lastno vednost in tudi zato, da primerno pouči županstva svojega okraja. V Ljubljani dne 21. februarja 1888. C. kr. deželni predsednik: Winkler.

(Mrtvoud) je zadel, kakor čujemo, čast. gosp. Budnarja, župnika na Vačah.

(Slovensko gledališče.) Obiskovalci včerajšnje predstave igrokaza „Gringoire“ in komične operete „Vzbujeni lev“ imeli so poseben užitek. Igra in opereta nista sicer novosti na naših deskah, vendar pa sta tudi včeraj bila toli dobro izvršena, da smo zadovoljni. Naš namen ni ravno pretresati vse podrobnosti, ker mi to le registrujemo, kar se godi na deskah; registrujemo namreč zvečine predstave in operete. Vendar bodi nam dovoljeno, da tudi danes vsaj nekaj omenimo. Igrokaz „Gringoire“ ima tako dejanje, da je še dosti razumljiv širšemu občinstvu. Zlasti to, kar se godi med pevcem Gringoirjem, ter kraljem Ljudevitom XI. in mlado Lujizo. Tu se vidi moč lepe pesmi, s katero je Gringoir premagal svojega kralja in Lujizo. Gosp. Borštnik kot Gringoir nam je dobro ugajal, takisto g. Kocelj kot Ljudevit XI., kralj francoski. Gospici Zvonarjeva in Gostičeva (kot Lujiza) bila sta na svojem mestu. Jezik igrokaza, blago rečeno, ni najboljši; po igrokazu in tudi po gledaliških listih mučijo človeka napake, kakor je mučil glad lačnega pevca Gringoirja. Zategadel vprašamo odbornike dramatičnega društva, v katerem so ravno jezikoslovci še precej zastopani, zakaj ne nadzorujejo teh stvari. Čemu je neki presojevalni odsek, ako ne presoja in ako ne odstranjuje napak? Krivnja ne pada na igralno osobje toliko, kolikor na dotične presojevalce, odnosno odbor. Torej vse to brez zamere! Mislimo namreč, da smemo na odru zahtevati lep jezik. (Konec prih.)

(Pravda) proti dr. Karolu Živnemu, vredniku „Parlamentarja“, bila je v soboto na Dunaji končana. Obtožbo zaradi veleizdaje jo zastoval državni pravdnik pl. Soos, obtoženca je zagovarjal dr. Markbreiter. Porotniki so s sedmimi glasovi proti petimi zanikali krivdo, in dr. Živný je bil oproščen.

(Posojilnica v Makolah) poslala nam je računski sklep za četrto npravno leto 1887, iz katerega posnamemo, da je imela denarnega prometa 57.387 gl. 99 kr., čistega dobička 746 gl. 19 kr.

(Razpisana) je služba tretjega učitelja na deželni sadjarski in vinarski šoli na Grmu. Plače 600 gl. in prosto stanovanje. Prosilci morajo dokazati sposobnost za pouk v predmetih ljudskega šolstva ter prošnje poslati deželnemu odboru kranjskemu.

(Pogorel) je dne 20. t. m. v Brezovci v Halozah nekemu posestniku vinogradov gradič. Pravijo, da ga je nekdo nalašč zažgal.

(Na vislice) obsojen je bil pred porotnim sodiščem v Novem mestu posestnik Martin Maver od sv. Marjete pri Žužemberku, kateri je svojo ženo najprvo zadavil, potem pa jo vrgel v kapnik, kakor smo sporočili že meseca decembra pr. l. Smrtno obsodbo je zločinec mirno poslušal.

Telegrami.

Litija, 27. febr. Župnik Janez Budnar danes zjutraj ob 5. uri umrl; pogreb bode v sredo ob 10. uri.

San Remo, 27. febr. Prestolonaslednik je imel včeraj precej dober dan. Govori se, da bodeta v ponedeljek odpotovala Bergmann in Kussmaul.

London, 27. febr. Po „Reuterjevem“ izvešiji ne bo Anglija opirajoč svojo politiko na berlinsko pogodbo zavzela nobenega določnega stališča v bolgarskem vprašanji.

Pariz, 27. febr. V Gay-u je bil izvoljen Flourens. Včeraj je bilo vsega skupaj devet volitev. Prodrli so štirje republikanci, dva radikalca in eden konservativec; v dveh okrajih treba bo novih volitev.

Massava, 26. febr. Neguš je prišel dne 22. februarja s celo svojo armado v Godofelassi, kamor je odrinil vsled prodiranja Italijanov proti Ailetu.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
25.	7. u. zjut.	734.3	-3.0	sl. svzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	735.8	1.2	sl. zap.	"	
	9. u. zveč.	739.8	-0.4	"	"	
26.	7. u. zjut.	740.4	-2.2	sl. vzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	740.5	-1.0	sl. zap.	"	
	9. u. zveč.	740.7	-1.4	"	"	

Dne 25. in 26.: oba dneva oblačno. Srednja temperatura obeh dni -0.6 in -0.7°C., oziroma za 0.7° in 1.6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

27. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 55 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	78 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	856 " "
Kreditne akcije	268 " 45 "
London	126 " 80 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	10 " 04 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 98 "
Nemške marke	62 " 17 1/2 "

Tržne cene

dne 25. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	4 06	Surovo maslo, "	— 90
Ječmen, "	3 74	Jajce, jedno	— 2
Oves, "	2 44	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	4 22	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso, "	3 74	Telečje "	— 50
Koruza, "	5 36	Svinjsko "	— 60
Krompir, "	2 67	Koštrunovo "	— 36
Leča, "	12 —	Pisaneč "	— 50
Grah, "	13 —	Golob "	— 25
Fižol, "	11 —	Seno, 100 kgr.	2 67
Maslo, kgr.	1 —	Slama, "	2 32
Mast, "	— 66	Drva trda, 4" mtr.	7 40
Špeh svež, "	— 60	" mehka, "	4 40

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

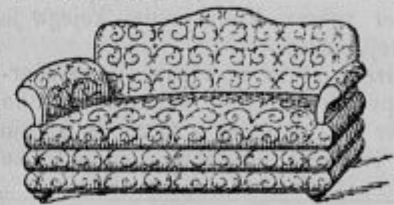
Posebno priporočilne za prekupe so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

priporočata prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarja in februarja t. l.: Divane (glej podobo) po 26 in 27 gl. Stole po 8 in 9 gold. Mo-

droce na peresih (Federmatratzen) po 10 gl. Žimnice po 22 gl. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Št. 2338.

Razpis natečaja.

(2)

Pri ljubljanski mestni občini začasno oddati je službo

vrtnarskega pomočnika z letno plačo 300 gold.

Prošnje za to službo z dokazili o starosti, sposobnosti in dozdANJI praksi vložiti je 10. marca t. l. pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 21. febr. 1888.

Župan: Grasselli.